

V ta namen se je osnoval podpisani odbor, ki hoče oskrbeti udeležencem primerno stanovanje in večšega vodnika v Parizu in na razstavi.

Kdor bi se torej hotel udeležiti skupnega izleta Slovencev na pariško svetovno razstavo, naj se blagovoli oglasiti pri podpisanega pripravljalnega odbora tajniku, g. kanoniku Sušniku; denarne pošiljatve pa naj se naslovljajo na blagajnika g. c. kr. notarja Ivana Plantana.

V Ljubljani, dne 27. januarja 1899.

Pripravljalni odbor za obisk pariške razstave:

Predsednik: Ivan Hribar, župan, dež. poslanec, itd. **Podpredsednik:** Ivan Murnik, ces. svetnik, dež. odbornik, itd. **Tajnik:** Ivan Sušnik, kanonik-dekan. **Blagajnik:** Ivan Plantan, c. kr. notar, obč. svetnik, itd. **Odbornik:** dr. Valentin Krisper, odvetnik, obč. svetnik itd.

Pogoji: Cena za vožnjo tje in nazaj z vsemi potrebščinami na poti in v Parizu znaša, ako se tekom l. 1899. vplača, 250 gld., leta 1900 pa 260 gld. Vplačuje se lahko v mesečnih obrokih po 15 gld., v četrletnih obrokih po 45 gld., v poluletnih po 90 gld., ali pa tudi vsa svota naenkrat.

Čas potovanja določil se bo pozneje, posebno, ako bi nameravali Slovenci korporativno v imenu slovenskega naroda nastopiti in obiskati razstavo.

Vse popotovanje ima trajati približno štiri tedne.

Popotovalo se bode kolikor mogoče po dnevi, da bode potovalcem mogoče ogledati si tudi druge kraje in mesta, skozi katere se bode popotovalo.

Vsakateremu udeležencu se izroči brezplačno načrt pariškega mesta in razstave s programom popotovanja.

Za potrebno hrano, prenočišča, voditelje, sploh za vse, kar se na potu potrebuje, skrbi odbor. Stroškov mej potjo nimajo udeleženci nikakih, razun ako si hoče kdo sam svojevoljno kaj kupiti.

V Parizu: Udeležencem se odkažejo v hotelih stanovanja, in sicer kolikor mogoče vsakateremu lastna soba; le družinam se dajo skupne sobe.

Zajutrek, kosilo in večerja so skupni.

Udeleženci si ogledajo v manjših skupinah in pod vodstvom večših voditeljev najzanimivejše predmete, galerije, muzeje, itd. v mestu in razstavi.

Nikdo ni navezan na družbo; vsakdo se lahko, ako mu je drago, od nje oddalji.

Na željo udeležencev se bode ogledala tudi mestna okolica.

Novice.

— **Osebne vesti.** Zdravnik dr. Martin Peroutka je imenovan sanitetnim asistentom pri dež. vladi v Ljubljani. — Pravni praktikant notar Mühleisen je imenovan avskultantom pri dež. sodišču v Ljubljani.

— **Promocija.** Gosp. Dragotin Ozvald je bil 26. m. m. na graškem vsenčilišču promoviran doktorjem filozofije.

— **Ljubljanski občinski zastop** je sklenil najeti posojila 800.000 gld. za izvršitev raznih nujnih potreb. Velik del te svote je določen za tlakovanje mesta. Ker bo tlak od kamna, se s to mislijo ne moremo sprijazniti.

— **Konvikt v Ljubljani.** „Agramer Tagblatt“ poroča, da se je hrvatski arhitekt Vancaš odzval povabilu knezoškofa dr. Jegliča, ter je voljan napraviti načrte za nameravane zavode. Ogledal si bode te dni jednake zavode na Dnnaju, v Celovcu in Briksenu.

— **Shod trgovcev in obrtnikov.** Po inicijativi pol. društva „Jednakopravnost“ v Idriji se snuje v Ljubljani shod trgovcev in obrtnikov, da se doseže zjedinenje konsumnih društev.

— **Efektno loterijo** s 500 srečkami je dovolilo finančno ministerstvo kmetijski podružnici v Lescah.

— **Novi Raiffeisenovi posojilnici** so osnovali v Gojzdu, hribovski občini v kamniškem okraju, in v Robu na Kolovcem.

— **Zakoni v vodnem pravu.** Ravnokar je izšla zbirka zakonov in ukazov o vodnem pravu, o pospeševanju zemljedelstva v okrogu vodogradja, o neškodljivem odvratanju gorskih voda, o melioracijskem zakladu, o melioracijskih zajmih in o napravi in opuščanju vodnjakov, ročne izdaje 9. zvezek, izdal deželni tajnik Jožef Pfeifer, natisnil in založil Klein & Comp. Neglede samo na to, da so nekateri listi teh zakonov že popolnoma pošli, je knjiga zlasti tudi dobro došla zavolj pridejanega jej skrbno izdelanega registra.

— **Vipavska železnica.** Pri političnem obhodu bodoče proge vipavske železnice se je predstavila komisiji deputacija županov iz vipavskega okraja ter dala na zapisnik protest, v katerem se navaja: 1.) Da protestuje sod. okraj Vipava proti temu, da bi bila železnica Gorica-Ajdovščina lokalna, ker je kot taka popolnoma brez smisla in nepotrebna ter se prosi za podaljšanje do Postojne, kajti le potem bode ona pravi blagoslov, ne le za Ajdovščino, temveč tudi za Vipavo in Notranjsko 2.) Protestuje se proti črti Cesta, ker je odtod nemogoče podaljšati proti Postojini, ki bi ugajala trgu Vipava in ob južni kakor tudi ob severni strani doline ležečim vasem, vendar bi izgubil ta protest svojo ost, čim bi se dognalo, da je mogoče podaljšanje po južni strani doline; ker je pa to nemogoče, izjavlja se 3. za prvotno črto Ustje ter še namigne h kratu, da bi se z malim predorom pri Maučah prišlo v Braniško in Raško dolino, ter od tod na Razdrto, ako že ni mogoče tega po pasjem repu doseči; trditev, da se da železnica iz Ajdovščine mimo Vipave do Št. Vida po sredi doline podaljšati, ter z velikim ovinkom na visoko Razdrto dvigniti, vidi se nam blazna, če tudi bi jo strokovnjak izrekel. To je prvi korak sodnega okraja Vipava, ki vendar ne more mirno gledati, da bi se za slučaj podaljšanja železnice na ljubo nekoliko stotinam duš kar celi sodni okraj Vipava Senožeče in Postojna ob strani puščali, kar bodo pa ti 3 sodni okraji združeni in s pomočjo svojih zastopnikov preprečali.

— **Nemški naklep.** Pri odborovi seji rudarske zadruga v Celju šlo je za to, kako naj se obrni tisti denar, ki preostaja pri zadrugi od napravnih stroškov. Inženier G. iz Štor pri Celji je pri ti priliki predlagal, naj bi se s tem denarjem ustanovljala za rudarje v Štorah, Zagorju, Trbovljah — nemške šole. Delavci so brez izjeme — zato jim bodi tu javno izrečena pohvala — zavrgli ta predlog, ki natanko spričuje, koliko si upa tujec mej nami. Še tega pa se manjkalo, da bi se tam, kjer bi se imela deliti delavcem pravica, vtihotapljal na delavske stroške ponemčevanje.

— **Nova slovenska posojilnica na Koroškem.** V Železni Kaplji je pričela z novim letom poslovati posojilnica za Belo in okolico. Posojilnica je bila že pred letom ustanovljena, a iz raznih vzrokov je pričela delovati še-le sedaj.

— **Telefonsko zvezo** napravijo v kratkem času mej Celovcem in Beljakom.

Železnica v Rož. V Celovcu 25. jan. Prve dni meseca februarja bodo pregledovali progo nove lokalne železnice v Rož. Celovčani protestujejo proti temu, da bi se ta proga izvedla samo kot lokalna železnica, ker kot taka za Celovec nima nobenega pomena — in nazadnje tudi za R.ž ne Če se ne predero kje Karavanke proti jugu, imela bo dežela zopet eno novo železnico, koje dohodki še režiije ne pokrijejo kakor n. pr. Zilska proga.

— **Čudne razmere** Vodja celovškega učiteljišča Knappitsch je postal agent nemškega Schulvereina, te dni je bila v Celovcu božičnica za otroke nemške šole, pri kateri priliki so Knappitsch, njegova žena — katere oče je Čeh Czerny, ki še danes ne zna pošteno nemški, mati pa Slovenka roj. Ramuda — in šolski nadzornik Artnak klicali na boj proti Slovencem in se silno raznemali za Alldeutschland. Škandal.

— **Kdo je kriv?** Iz Primorske je bilo poklicano lansko leto 395 nadomestnih rezervnikov k orožnim vajam. Med temi je bilo 284 pisanju in čitanju nevednih, 31 ni vedelo imena Nj. Veličanstva cesarja, 182 pa ne imena cesarice, kdo je bil nadvojvoda Albreht ni vedelo 314; kdo feldmaršal Radecky pa 376; h kateri državi pripada Istra ni vedelo 176 vojakov. Tržaško namestništvo pa je še to škandaloznost naznailo vsem okr šolskim svetom, mesto, da bi se prijelo za nos.

— **Slovenska kmetijska šola v Gorici** ima letos — pet učencev! Vendar je tudi goriški slovenski narod kmetijski narod. Kaj je krivo?

— **Poštno vodstvo v Pulju** je dobilo ukaz visoke vlade, da imajo njega uradniki s slovanskimi strankami slovansko občevati, uradnika, ki tega ni zmožen, premestiti je takoj. V Celju in po Slovenskem Štajarju še vedno nimamo enakega ukaza, nego moramo biti veseli, ako z nami v imenu nemškega uradnika občuje v slovenščini — poštni hlapec.

Potovanje v Pariz. V Ljubljani se je osnoval odbor (predsednik župan Hribar, podpreds. ces. svetnik Muvnik, tajnik kanonik Šušnik, blagajnik notar Plantan in odvetnik dr. Val. Krisper), ki pozivlje, da se vdeležje razstave v Parizu 1900 l. Cena potovanju je 260 gld., pot pa traja približno 4 tedne. Čas, kedaj se vrši potovanje, se določí pozneje.

— **Novo podzemeljsko jamo** so našli v Pešati pri Cerkljah pod Pešaški vrh. Ista je 32 m pod površino ter baje polna krasnih kapnikov. Prijatelje prirodnih čudežev bo nova jama zanimala

— **Škrlatika** se je pojavila v nekaterih vaseh občin Kandrše in Kolovrat. Zbolelo je do sedaj že več oseb in osem jih je že umrlo.

— **Umrli.** V Ljubljani je umrl prelat dr. Čebašek, kateri je svoje premoženje volil različnim dobrodelnim zavodom. — V Novem mestu je umrl kanonik Frank, ter je svoje premoženje zapustil ondotni kapiteljski cerkvi.

— **Stekel človek.** V Trstu se je zgodilo grozna nesreča. Pred nekaj dnevi je bil neki pes ugriznil dva moška, mej njima 32letnega natakara, Jožefa Marve. Omenjenega psa so nekaj dnij kasneje ustrelili in pokazalo se je, da je bil stekel. Marve se za lahko prasko, katero mu je bil pes provzročil, ni zmenil. V torek so se pri Marvetu pojavili prvi znaki melanpolije in blaznosti. Prepeljali so ga v bolnico, kjer so takoj spoznali, da moža ni rešiti. Marve je hitro po prihodu stekel in po nepopisnih bolečinah in po groznem divjanju umrl.

— **Razbojniški napad.** Dne 23. m. m. se je odpeljal iz Ljubljane mlad mož, katerega so v gozdu od Čušperka proti Zdenski vasi napadli štirje tolovaji. Jeden tolovajev je držal konja, drugi mu je nastavil revolver na prsa, tretji pa mu je pregledal žepa in ga oropal za ves denar, kar ga je imel pri sebi, namreč 85 gld. Tolovaji so se s to svoto zadovoljili in izpustili mladega moža.

— **Nezgoda.** Dne 27. januarja se je vračal iz Postojne Tomaž Kaluža, bivši krčmar in trgovec iz Nerina, po železnični progi domov. Mogoče se je hotel ogniti, prihajajočemu vlaku ter tako zašel na kraj zesipa, pod katerim so ga v jutro še nekoliko živega našli delavci, umrl je, predno so ga pripeljali domov

— **Samomor.** 50letni posestnik Josip Dolinar iz Trate se je iz neznanih vzrokov usmrtil. V njegovi sobi so našli popolnoma premočeno obleko in ker so ga videli dan pred smrtjo hiteti proti Sori, se domneva, da se je naprej poskusil vtopiti, v vodi pa da se je naprej poskusil vtopiti v vodi pa, da se je odločil za drug način smrti.

— **Velik požar** je uničil v noči od 22. na 23. t. m. v Dolnjih Kamnjah pri Novem mestu osmim posestnikom večinoma vsa poslopja ter poljske pridelke. Skupna škoda se ceni nad 16.000 gld., zavarovani so pa bili skupno le na okroglo 1800, ker večina izmej njih sploh ni bila zavarovana. Zgorelo je skoraj pol vasi. Največjo škodo, namreč 3500 gld., ima posestnik Jan. Habjan, ki ni bil zavarovan po 3000 gld. škode imata posestnika Jan. Saje in Fr. Pangre, oba zavarovana Goretí je pričelo ob polu 12. uri in še le ob osmih zjutraj se je gasilcem posrečilo omejiti ogenj. Kako je ogenj nastal, se ne ve gotovo, pripoveduje se, da vsled neprevidnega ravnanja z žerjavico.

— **Tri tedne ležal s svojo umorjeno soprogo** Minuli pondeljek se je vršila v Znaimu na Moravskem sodnijska razprava proti 45letnem dninarju Antonu Scheiberju obtoženemu ubojstva storjenega na svoji lastni soprogi Morilec je izvršil svoj zločin na sledeči način: V mescih oktobra in novembra minolega leta povpraševali so ljudje Scheiberja po njega soprogi, in to radi tega ker je ni bilo videti nikjer; ali on jim je vedno drugače odgovarjal. Dan za dnevom pa so ljudje opazovali, da izvira iz Scheiberjevega stanovanja mrtvaški vzduh ki je postajal čimdalje neznošljiv. Javili so to občinskemu uradu in žandameriji, kateri oblasti sti poslali na lice mesta jedno v to poklicano komisijo. Ker pa Scheiber ni hotel odpreti vrat, morali so poklicati kovača, da odpre vrata. Členi komisije so, stopivši v stanovanje, kar ostrmeli nad neznošnim vzduhom provzročeni po mrtvecu. Ko je brezvestni ubijalec opazil vstopivšo komisijo, skočil je raz postelje, na kateri je ležal. Vprašan, kam da je postavil svojo soprogo, pokazal je cinično proti postelji, raz katere je skočil. In res so našli pod pokrivalom mrtvo truplo umorjene ženske; na glavi je imela veliko rano povzročeno z nekakim rezilom Scheiber je precej izpovedal, da se je mej 19. in 20. oktobrom sprl s svojo soprogo ter jo umoril in skril mrtvo truplo na zakonsko posteljo. Omenil je tudi, da je vse tri tedne spal z mrtvim truplom na isti postelji, si kuhal in opravljal vse hišne potrebščine brez da bi bil občutil kako kesanje ali strah — Sodišče ga je spoznalo krivim in obsodilo na smrt.

— **Drzno prevaran duhovnik.** Tudi to se je dogodilo v lačni Italiji, v mestu Neapelju Minoli teden predstavila se je jokaje neka „gospa“ duhovniku, ter ga prosila, naj bi oznanil v cerkvi, da je ondi zgubila mošnico, v kateri je bilo 100 lir v papirju. Blagi duhovnik je ženski zagotovil, da bode gorko priporočal, da dotični, ki je našel mošnico, prinese isto k njemu na dom. Drugi dan se prikaže duhovniku starček ter mu izroči mošnjico z novo cedulo 100 lir, naglašujoč, da je našel njegov vruc v cerkvi. Tretjega dne se je zopet predstavila ista gospa, da vidi, ako se je našel zgubljeni denar. Duhovnik jej je izročil denar, in gospa se mu je zahvalila ter ga prosila, naj si drži za trud od iste nove cedule znesek za stiri sveče in naj jih prižge na čast božjo, ostalo pa naj jej vrne, In tako tudi je storil. Ali kako je bil presenečen, ko zapazi za nekaj ur kasneje, da je cedula ponarejena, in da je bil nesramno prevarjen! Take reči se godijo v Italiji!